

at de berørte får et sådant kendskab til sagen, at de har det fornødne grundlag for at tage stilling til, om de ønsker at tilmelde sig henholdsvis framelde sig gruppesøgsmålet.

Retsplejerådet er opmærksom på, at gruppesøgsmål i USA efter omstændighederne kan gennemføres, selv om de berørte ikke kan identificeres, idet det grundlæggende krav er, at man med gruppedefinitionen i hånden uden vanskelighed skal kunne tage stilling til, om en given person er medlem af gruppen, hvorimod det ikke er et krav, at man med gruppedefinitionen i hånden skal være i stand til at finde de personer, der er medlem af gruppen. Efter Retsplejerådets opfattelse vil det imidlertid ikke være rimeligt at give mulighed for at gennemføre gruppesøgsmål, hvis de berørte ikke kan identificeres på en hensigtsmæssig måde. En sådan løsning vil være mere relevant i lande, hvor offentlig regulering og tilsyn tillægges mindre vægt end her.

Efter Retsplejerådets opfattelse bør det således være en absolut betingelse for at gennemføre et gruppesøgsmål, at gruppemedlemmerne skal kunne identificeres og underrettes om sagen på en hensigtsmæssig måde, så gruppemedlemmerne vil have reel mulighed for at tilmelde sig henholdsvis framelde sig gruppesøgsmålet. Er der tale om krav, hvor de berørte ikke kan identificeres på en hensigtsmæssig måde, bør man derfor efter rådets opfattelse ikke kunne anlægge gruppesøgsmål. Håndhævelse i en sådan »diffus« situation bør udelukkende tilkomme offentlige myndigheder, der vil kunne reagere med henstillinger, påbud og forbud og i sidste ende med gennemførelse af en straffesag.

3.3.4. Det er efter Retsplejerådets forslag en betingelse for at anlægge et gruppesøgsmål, at der kan udpeges en grupperepræsentant, der opfylder de krav, som er nærmere beskrevet i pkt. 3.4 nedenfor.

3.3.5. Som nævnt i pkt. 3.1.7 ovenfor må reglerne om gruppesøgsmål efter Retsplejerådets opfattelse naturligt ses som en videreudvikling af de gældende regler om sammenlægning af krav (kumulation) i retsplejelovens kapitel 23. Retsplejerådet har på den baggrund også fundet det naturligt ved fastlæggelsen af kravene til rettens stedlige og saglige kompetence i gruppesøgsmål at tage udgangspunkt i de gældende regler om kumulation i retsplejelovens kapitel 23.

Retsplejerådet foreslår således for det første, at der skal være værneting for alle kravene her i landet.

Retsplejerådet foreslår dernæst, at retten skal være værneting for ét af kravene, og at retten skal være saglig kompetent med hensyn til ét af kravene. Det er således som udgangspunkt tilstrækkeligt, at retten er

stedlig og saglig kompetent med hensyn til ét krav (ikke nødvendigvis det samme). Heraf følger, at et gruppesøgsmål efter omstændighederne efter sagsøgerens valg vil kunne indbringes for flere forskellige domstole.

Retsplejerådet foreslår dog samtidig, at hvis retten ikke har saglig kompetence til at behandle alle kravene under en selvstændig sag, skal retten kunne henvise sagen til behandling ved en anden domstol, der har saglig kompetence til at behandle mindst ét af kravene. Denne henvisningsregel er inspireret af de henvisningsregler, der gælder med hensyn til saglig kompetence i forbindelse med sammenlægning af krav efter retsplejelovens regler om kumulation. Henvisningsreglen adskiller sig dog herfra ved kun at give mulighed for i givet fald at henvise hele sagen, dvs. alle kravene, til en anden domstol. Dette skyldes, at gruppesøgsmålet efter sin karakter fordrer, at alle krav behandles samlet ved én domstol.

Der henvises til betænkningen side 243-247.

3.3.6. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Det har i forbindelse med høringen over betænkningen været anført, at der også er et behov for at kunne fremsætte ensartede krav *mod* flere personer, eksempelvis ensartede krav mod flere af hinanden uafhængige arbejdsgivere.

Efter Justitsministeriets opfattelse ville det være meget vidtgående at udstrække regler om gruppesøgsmål til at omfatte sådanne tilfælde. Der måtte således nødvendigvis blive tale om gruppesøgsmål efter en obligatorisk model, idet sagsøgte ellers blot ville kunne undlade at tilmelde sig henholdsvis framelde sig sagen. Justitsministeriet er således enig med Retsplejerådet i, at der ikke bør indføres en sådan ordning.

Som nævnt i pkt. 3.3.1 ovenfor er der dog naturligvis ikke noget til hinder for, at et gruppesøgsmål efter retsplejelovens regler om sammenlægning af krav (kumulation) anlægges mod flere navngivne personer, og der er heller ikke noget til hinder for at sammenlægge to eller flere gruppesøgsmål, der er anlagt mod forskellige personer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10 (forslag til retsplejelovens §§ 254 a og 254 b), og bemærkningerne hertil.

3.4. Grupperepræsentanten

3.4.1. Det hører til gruppesøgsmålets grundlæggende vilkår, at de personer, på hvis vegne der fremsættes krav, ikke selv deltager som parter i retssagen i sæd-